

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T. LTD w S.

przeciwko A. R.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej T. LTD w S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 9 listopada 2023 r., V AGa 182/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od T. LTD w S. na rzecz A. R. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 maja 2022 roku , IX GC 1132/20, Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od przyjmującego zamówienie na rzecz zamawiającego 113 940,50 zł z odsetkami z tytułu nienależytego wykonania umowy i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo.

Sąd drugiej instancji ustalił, że 5 września 2019 r. powodowy zamawiający zawarł z pozwanym przyjmującym zamówienie umowę, na podstawie której przyjmujący zamówienie zobowiązał się do wykonania stolarki PCV oraz stolarki ALU zgodnie z opisem materiałowym. Termin realizacji umowy ustalono na 10 listopada 2019 r., a odbiór zamówienia miał nastąpić w siedzibie przyjmującego zamówienie. Wynagrodzenie za realizację umowy zostało ustalone na 239 562,27 zł, przy czym zamawiający miał uiścić zaliczkę 111 452,90 zł. Przedmiot umowy miał zostać odebrany osobiście przez zamawiającego lub upoważnioną osobę.

Firma spedycyjna, działająca na zlecenie zamawiającego 9 grudnia 2019 r., odebrała część zamówienia, obejmującą całość stolarki ALU wraz z akcesoriami. Przyjmujący zamówienie udostępnił stojaki, gdyż firma transportowa nie miała odpowiedniego wyposażenia, a w załadunku pomagali jego pracownicy. Tego samego dnia przyjmujący zamówienie wystawił fakturę VAT na sumę 239 562,28 zł, za całe zamówienie.

W kolejnych miesiącach między stronami trwały rozmowy dotyczące terminu i zasad odbioru pozostałej części zamówienia. Pracownicy firmy transportowej wynajętej przez zamawiającego stawili się w siedzibie przyjmującego zamówienie 13 marca 2020 r w celu odbioru zamówionych okien. Ze względu na brak odpowiedniego sprzętu oraz wystarczającej do załadowania okien liczby osób pracownicy firmy transportowej nie byli w stanie bez pomocy załadować wszystkich okien, ostatecznie przy załadunku pomagało dwóch pracowników przyjmującego zamówienie. Odebrane pozostałe 25 okien miało stanowić całość zamówienia. Towar został przewieziony do Anglii, gdzie odbiorca zwrócił uwagę, że nie jest to całość zamówienia i taką informację umieścił na dokumencie CMR.

Magazynier nie wydał odbierającym certyfikatów dla poszczególnych okien oraz kartonu zawierającego klamki, nawiewniki oraz parapety. Odebrane okna nie odpowiadały całości przedmiotu zamówienia, a nieodebrana część pozostała na terenie siedziby przyjmującego zamówienie, którym o tym fakcie został poinformowany.

Zamawiający 10 sierpnia 2020 roku złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy w części niewykonanej i wezwał przyjmującego zamówienie do zwrotu części wynagrodzenia w wysokości 113 940,50 zł.

Sąd drugiej instancji uznał, że zamawiający nie wykazał, że do niewykonania umowy łączącej strony doszło z przyczyn leżących po stronie przyjmującego zamówienie, a w konsekwencji, że zamawiający był uprawniony do odstąpienia od umowy w części, w jakiej nie została wykonana. W ocenie Sądu drugiej instancji to zamawiający nie był w stanie odebrać wykonanego dzieła w całości, bowiem przewoźnik, działający na jego zlecenie, nie był do tego transportu należycie przygotowany. Natomiast oceniając zachowanie obu stron umowy, w kontekście obciążającego ich obowiązku współdziałania przy wykonaniu zobowiązania, Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę, że należy mieć przede wszystkim na uwadze obowiązki stron wynikające z umowy, a w szczególności to, iż na zamawiającym ciążył obowiązek odbioru i przewozu zamówionego dzieła.

Brak jest dowodów na to, że przyjmujący zamówienie utrudniał lub uniemożliwiał odbiór wykonanej stolarki PCV. Zdawkowość komunikacji, w odpowiedzi na pytania zamawiającego o wymiary i wagę okien PCV, nie może być poczytana za niewykonywanie umowy, skoro wymiary okien były zamawiającemu znane. Przyjmujący zamówienie nie był również zobowiązany do udzielania pomocy w załadunku i przewozie zamówionej stolarki PCV, w szczególności poprzez udostępnienie przewoźnikowi odpowiednich urządzeń czy narzędzi do tego celu lub oddelegowania do pomocy w załadunku swoich pracowników.

Zamawiający zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną i wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania ze względu na zachodzącą nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) ze względu na skład sądu sprzeczny z przepisami prawa, ponieważ sędzia, który jednoosobowo rozpoznał apelację, został powołany przy udziale wadliwie obsadzonej Krajowej Rady Sądownictwa.

Ewentualnie skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność przez naruszenie art. 354 § 1 k.c. i uznanie,

że skoro obowiązek udzielenia pomocy w załadunku nie wynikał z treści umowy, to obowiązek taki nie obciążał przyjmującego zamówienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Istnieje spór o wykładnię art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji RP: czy przepis ten pozostawił ustawie wskazanie organu wybierającego 15 sędziów do KRS, czy też przepis ten zakłada w sposób dorozumiany, że ten organ powinien zostać wyłoniony przez sędziów lub wybór sędziów (ew. ogół sędziów stanowi ten organ). Jednak spór ten jest bez znaczenia dla oceny zgodności składu sądu z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Sporny art. 9a u. o KRS, stanowiący o wyborze 15 sędziów do KRS przez Sejm, nie dotyczy powoływania sędziów. Analogicznie spór o konstytucyjność ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu nie ma wpływu na obowiązywanie ustaw przyjętych przez władzę ustawodawczą, wyłonioną w sposób sprzeczny z Konstytucją. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny stwierdza niezgodność ordynacji wyborczej z Konstytucją, to wyrok ten stosuje się dopiero przy następnych wyborach (art. 190 ust. 3 Konstytucji). Sporne jest, czy określając skutki wyroku Trybunał może określić datę wygaśnięcia kadencji Sejmu lub Senatu, czyli postanowić o jej skróceniu ze względu na wybór tych organów w sposób sprzeczny z Konstytucją. Jednak niewątpliwie Trybunał Konstytucyjny nie może skrócić kadencji żadnego organu z mocą wsteczną i nie może postanowić o nieobowiązywaniu jakiegokolwiek ustawy ze względu na jej uchwalenie przez władzę ustawodawczą wybraną na podstawie niekonstytucyjnej ustawy.

Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa reguluje procedurę podejmowania uchwał w przedmiocie wniosku do Prezydenta RP o powołanie sędziego na urząd i jest to procedura odrębna od procedury wyboru 15 sędziów do KRS, niekwestionowana w skardze kasacyjnej. Ponadto nawet stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności tej procedury z Konstytucją nie mogłoby być podstawą do przyjęcia sprzeczności z prawem składów z udziałem sędziów powołanych w niekonstytucyjnej procedurze ze względu na nieusuwalność sędziów (art. 180 pkt 1 Konstytucji).

Dodatkowo Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18, stwierdził zgodność art. 9a u. o KRS z Konstytucją, co wiąże wszystkie organy Rzeczypospolitej Polskiej (art. 190 ust. 1 Konstytucji). Zatem nie zachodzi nieważność postępowania w drugiej instancji.

2. Skarżący stoi na stanowisku, że udzielenie pomocy w załadunku i przewozie okien było konieczne mimo braku uregulowań umownych w tym zakresie, gdyż wykonanie zobowiązania przez przyjmującego zamówienie odpowiadać musiało nie tylko treści umowy, ale też zasadom współżycia społecznego, ustalonym zwyczajom jak i celowi społeczno-gospodarczemu tegoż zobowiązania. Jednak nawet w przypadku zasadności tego stanowiska zamawiający nie był uprawniony do odstąpienia o umowy.

Odbiór dzieła i jego załadunek nie jest częścią dzieła. Jeżeli przyjmujący zamówienie odmawia załadunku, to nawet jeżeli czyni to niezasadnie, nie jest to podstawą do odstąpienia od umowy. Jeżeli dzieło jest już wykonane i nie ma wad, to nie zachodzi żadna z podstaw do odstąpienia od umowy, określonych w art. 635, 636, 560 § 1 w zw. z art. 638 § 1 oraz w art. 644 k.c. Zamawiający, któremu przyjmujący zamówienie bezpodstawnie odmawia załadunku, może dochodzić tego świadczenia w drodze powództwa lub dokonać załadunku na własny koszt i żądać zwrotu tych kosztów od przyjmującego zamówienie.

3. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. przyjmującemu zamówienie przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(G.G.)

[a.]